

Μυοπερικαρδίτιδα μετά από εμβόλια έναντι του SARS-CoV-2: σπάνια επιπλοκή σε νέους άνδρες

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας από τη λοίμωξη COVID-19, η ταχεία ανάπτυξη εμβολίων και η έγκριση τους στα τέλη του 2020 είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της μετάδοσης και της βαρύτητας της λοίμωξης μεταξύ εμβολιασμένων ασθενών. Μέχρι σήμερα, έχουν χορηγηθεί περισσότερες από 10 δισεκατομμύρια δόσεις εμβολίων έναντι του SARS-CoV-2 με τις ανεπιθύμητες ενέργειες να είναι στη συντριπτική πλειοψηφία τους ήπιες και αυτοπεριοριζόμενες. Η μυοπερικαρδίτιδα είναι μία από τις σπάνιες επιπλοκές και πιθανώς σχετίζεται με την υπέρμετρη ανοσολογική απόκριση στο mRNA των εμβολίων BNTb162b (Pfizer vaccine) και mRNA-1273 (Moderna vaccine) με επακόλουθο τη μυοκαρδιακή φλεγμονή. Η μυοπερικαρδίτιδα έχει αναφερθεί στο παρελθόν μετά από άλλα εμβόλια όπως για παράδειγμα μετά τον εμβολιασμό έναντι του ιού της ευλογιάς (smallpox). Πρόσφατα αρκετές αναφορές περιστατικών αλλά και δεδομένα από βάσεις δεδομένων όπως του Ισραήλ, ανέδειξαν αυξημένο κίνδυνο μυοκαρδίτιδας ειδικά σε νεαρούς άνδρες 16 έως 39 ετών μετά από χορήγηση εμβολίων mRNA έναντι του SARS-CoV-2. Μια πιθανή ερμηνεία του φαινομένου αυτού περιλαμβάνει και την αυξημένη εγρήγορση της ιατρικής κοινότητας αλλά και του κοινού στις πιθανές επιπλοκές των νέων εμβολίων με αποτέλεσμα τη διάγνωση αρκετών περιπτώσεων με νεότερα διαγνωστικά μέσα κάτι που δεν συνέβαινε παλαιότερα μετά από εμβολιασμό έναντι άλλων ιών πλην του SARS-CoV-2. Μια πρόσφατη μετα-ανάλυση 22 μελετών με θέμα την επίπτωση μυοπερικαρδίτιδας μετά από διάφορες κατηγορίες εμβολίων έναντι διαφόρων ιών επιχείρησε να απαντήσει στο ερώτημα αν τα περιστατικά μυοπερικαρδίτιδας μετά από εμβόλια έναντι του SARS-CoV-2 αποδίδονται στο ίδιο το εμβόλιο ή στην αυξημένη διάγνωση της μυοκαρδίτιδας με σύγχρονα διαγνωστικά μέσα. Οι Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Αλέξανδρος Μπριασούλης** (Επ. καθηγητής Καρδιολογίας), **Κωνσταντίνος Τούτουζας** (Καθηγητής Καρδιολογίας), **Γεράσιμος Φιλίππτος** (Καθηγητής Καρδιολογίας) και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα της μελέτης που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο περιοδικό *Lancet Respiratory Medicine* (DOI: 10.1016/S2213-2600(22)00059-5).

Η μελέτη ανέλυσε δεδομένα από μελέτες που είχαν συμπεριλάβει 260 εκατομμύρια εμβολιασθέντες που έλαβαν περίπου 405 εκατομμύρια δόσεις εμβολίων έναντι διαφόρων ιών από το 1947 έως και το 2021. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης έδειξαν ότι η επίπτωση της μυοπερικαρδίτιδας κατόπιν του εμβολιασμού έναντι του SARS-CoV-2 ήταν 18 περιστατικά ανά εκατομμύριο δόσεις εμβολίου και δεν ήταν συχνότερη από τη συνολική επίπτωση μυοπερικαρδίτιδας μετά από άλλα εμβόλια έναντι διαφορετικών ιών, ενώ δε διέφερε σημαντικά συγκριτικά με την επίπτωση μυοπερικαρδίτιδας στο γενικό πληθυσμό πριν την έναρξη της πανδημίας. Μεταξύ όσων εμβολιάστηκαν έναντι του SARS-CoV-2 ο κίνδυνος μυοπερικαρδίτιδας ήταν σημαντικά αυξημένος σε νεαρούς άνδρες κάτω των 30 ετών που έλαβαν 2^η δόση εμβολίου mRNA. Τα δεδομένα αυτά μας οδηγούν σε πολλαπλά συμπεράσματα. Ο κίνδυνος μυοπερικαρδίτιδας σχετιζόμενης με τον εμβολιασμό είναι ιδιαίτερα χαμηλός, αφορά συγκεκριμένη κατηγορία εμβολίων και ομάδα ασθενών, ενώ παραμένει σημαντικά μικρότερος του κινδύνου μυοπερικαρδίτιδας ως επιπλοκή της λοίμωξης COVID-19. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τον κίνδυνο μυοπερικαρδίτιδας σε νεαρούς άνδρες μετά τον εμβολιασμό με τα εμβόλια mRNA σε μια φάση της πανδημίας κατά την οποία η μεταδοτικότητα και η βαρύτητα της νόσου έχουν μειωθεί σημαντικά, η χρήση διαφορετικών τύπων εμβολίων σε αυτή την υποομάδα πληθυσμού με σχετικά υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης μυοπερικαρδίτιδας χρήζει ενδεχομένως επανεξέτασης και περαιτέρω μελέτης. Τέλος, η συνεχής φαρμακοεπαγρύπνηση και μελέτη των δεδομένων που

προκύπτουν από τον εμβολιασμό του γενικού πληθυσμού πρέπει να συνεχιστεί καθώς η συγκέντρωση επιστημονικής γνώσης και η εφαρμογή της στη δημόσια υγεία είναι ο ασφαλέστερος τρόπος για να οικοδομηθεί στέρεα η εμπιστοσύνη του πληθυσμού στον εμβολιασμό και να περιοριστούν οι επιπλοκές της λοίμωξης COVID-19.